

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

LA SETMANA DE DIJOUS A DIJOUS

UNA de les qüestions més tremebundes, tant que ab una mica més tira per terra al ministeri, ha sigut la referent al acta del districte de Cabra. Ja l'president del Congrés havia presentat la dimissió del càrrec, al veure que la comissió d'actas s'inclinava a favor del gamacista Sr. Sánchez Guerra y deixava en bitza al seu amic Sr. Rosales. ¿Ahont s'es vist desairar á un amic del President del Congrés?

Per fortuna en Sagasta va trobar com sempre el desllorador del conflicte, disposant que l'senyor Sánchez Guerra sigui diputat per Cabra y concedint al Sr. Rosales l'elecció pel districte vacant d'Estrada, ab la seguretat de que 'ls electors no n'han de fer de més ni de menos per què'l govern disposi dels seus votz, sense que ni tan sols aquells se prenguin la pena d'emétre's.

Y aixis tots contents: l'un serà diputat per Cabra; y l'altre per una colla de cabrons.

Després de aquesta campanya tan ayrosa qu'eleva 'l sistema parlamentari fins á la regió de las estrelles, s'ha constituit el Congrés, nombrant president per sols 163 votz al ja citat Marqués de la Vega de Armijo. Al veure qu'era tan escàs el número de diputats que 'l votava, va fer una raresa, donant á compendre que no prendrà possessió del càrrec; pero en Sagasta hi va corre desseguida, va tirar-li 'l pell avall, li va fer present que ab la presidència hi van units un sou regular y l'us gratuit de cotxe, y ja tenim de nou salvada á la patria, per quant en Vega de Armijo va desistir un'altra vegada de presentar la dimisió... ¿Vés qué hauria sigut d'Espanya si en Vega de Armijo arriba á ferse 'l tossut negantse resoltament á empunyar el mánech de la campaneta presidencial?

Vaja, que sols al pensarhi 'm venen bascas.

Constituït el Congrés, està clar: la qüestió son quartos.

Un dels primers projectes que 's presentaran s'eran els pressupostos calcats enterament ab els de 'n Villaverde.

Tothom recorda ab quanta furia l'actual ministre, Sr. Ursáiz, els va combatre.

Pero d'això no se'n ha de fer cas.

Un home desesperat pot criticar la mala disposició de un menú quan no se l'ha de menjar; en canvi, al arribarli l' hora de menjars'el, pot dir qu' es excelent y lleparse'n els bigotis.

A França acaba de obtenir l'aprovació del Senat la llei de associacions, que tant afecta á la sort de les corporacions religiosas no autorisades.

Moltas resistencies s'han hagut de vèncer, acumulades pel clericalisme que s'ha valgut de tots els medis defensants com un gat panxa per amunt y ab les quatre urpias enarboladas.

Pero no hi han valgut les amenassas, ni la intervenció de certs ilusos defensors teòrichs de la llibertat, capassos de veure impossibles y de permetre que 'ls enemis de la idea liberal, l'invoquin ab el propòsit deliberat de assassinaria.

Pero res hi ha valgut: en las discussions no han pogut destruir els arguments dels partidaris de la justa preponderancia del poder civil, y en las votacions han sigut derrotats sempre, pas á pas, ab un tessón y una constància verament admirables.

Avuy la ley es lley y s'haurá de cumplir.

L'interpelació Silvela

Ja 's coneix qu' es clerical, perque no va fer res mes que tirar capellans!

El mateix Papa no ha tingut mes remey què calmar la exacerbació dels clericals, aconsellantlos que s'arronsassin. El Papat ho fa sempre així: molt suport ab els que s'humillan; molt humil ab els que s'imposan.

De una batalla contra 'l govern de la República, dat que la República està fondament arrelada en la conciencia del país, cap profit ne treria, y en canvi correria'l perill de que 'l govern francès acabés per rompre definitivament tota mena de relacions ab la Curia romana.

El blanich colom, símbol del Papat, que va sempre en busca de les bessas, no hi vol res ab el gall de la cresta roja com un gorro frigi. Al pobre colom las últimas bessas podrian faltarli, y ademés el gall té'l bech molt fort y quan ha de picar pica.

PEP BULLANGA

JUBILEO—JALEO

INCH un amich molt religiós, pero de veras, y que com á tal s'atén á las ensenyansas del Nou Testament, —las quals—me deya días enrena—no m' permeten assistir á las manifestacions provocadoras y poch edificants del Jubileu.

—Perque—continuava—las sagradas Escrituras contenen las següents reglas, á las quals no sé per quins motius han de faltar els que segueixen las ensenyansas de Cristo:

«Guarduevos de fer vostra justicia davant dels homes pera que us vegin; d'altra manera no rebreu recompensa de vostra Pare qu'está en el Cel.»

«Sempre y quan tingas de orar, entra en la teva cambra y tanca la porta: ora á ton Pare en lo secret; ton Pare que veu lo secret te recompensará.»

«El temps ha vingut en que 'ls verdaders adoradors adorin al Pare en esperit. Deu es esperit y 'ls que l'adoren, en esperit y en veritat deuen adorarlo. Arribá ja 'l temps en que ni en aquesta muntanya ni en Jerusalém l'adoren.»

Per totas aquestes raons sortidas de la boca de Jesús, el meu amich ab tot y ser tan religiós, s'absté de assistir al Jubileu.

El Jubileu han volgut que sigués una bugada de pecats, y, naturalment, las bugadas se fan en els safreigs, y en els safreigs es ahont solen armarse 'ls grans escàndols del sige.

Fa riure que hi haja qui adméti com article de fé que li serán perdonats tots els pecats prenen part en un acte que 'ls provoca y 'ls exacerba, sobre tot aquí á Espanya, ahont la llibertat civil necessaria á

la vida del poble y la religió, tal com se practica, han arribat á ser dos cosas poch menos que incomptibles.

Difícil será que 's borri may el recort dels eclesiàstichs trabucaires, mentres vaji tant boyant el clericalisme ab els seus afanys de dominació, ab la seva sed de riquesas, ab las sevas desapoderades passions reaccionaries. Els trabuchs sols exterminan la materia; en canbi hi ha idees falsas y malvadas que fan una cosa pitjor, com es ofegar l'esperit de tot un poble.

Per això actes religiosos, qu' en altres circumstancies no farien fret ni calor á niungui, son mirats avuy ab tan just rezel y ab tan manifesta antipatia.

Constituixen un número més del programa clerical dedicat per complert á dominar embrutint, y á provocar, sols pel goig íntim de poder tirar á la cara dels liberals, el següent sarcasme:

—Vosaltres derramareu la sanch pera conquistar la llibertat; donchs ja ho veyeu, la llibertat sols la disfrutem nosaltres.

Y així es desgraciadament.

Ab la complicitat dels governs que 's diuhens liberals y no son més que turronaires, s' han enginyat de manera qu' els sols usan y abusan de la llibertat, que al resto dels ciutadans els es escatima- da quan no negada rodonament.

A la sombra de la llibertat s' han desarrollat com un foco de infecció invadint com una peste totas las capes de l'atmòsfera social. Y al poble li negan tot sovint la llibertat higiènica de destruir tanta pestilença.

Demaneuli al govern el corresponent permís de invadir una setmana seguida la via pública al objecte de celebrar un Jubileu liberal, cantant cançons patriòtiques y enalitant á crits las aspiracions progressivas y civilisadoras, y 'l tal permís vos serà negat á pretext de que ningú té dret á interrompre la vida pacífica de una població.

Donchs ells, sense necessitat de demanar tal permís fan el seu de Jubileu, y aquells civils y aquells polissons que caurien sobre vosaltres garrot y sabre en mà, á n'ells els guardan las espatlles, preservantlos de les justas iras dels liberals.

Y així qu' ells son els eterns provocadors; ells, els licenciats de las partides carenduts, son els que en la levítica ciutat de Pamplona, s' atreveixen á posar la mà en el ros de un militar, obligantlo á descubrirse quan ells passan; ells, els que encenen las passions del fanatisme, que han fet d'Espanya l'última y la més desgraciada nació d'Europa.

Y així procedeixen, segons diuhens hipòcritament, per enalitar á la divinitat, com si en la pràctica de l'oració, que cada hu pot fer ab lo degut reculliment, fossen necessàries aqueixas algaradas tan provocatives com escandaloses.

Jubileu = Jaleo.

Així s' ha vist en la major part de las poblacions d'Espanya: á Madrid, á Valencia, á Pamplona, á Valladolid, á Sevilla, etc., etc.

Diguin qu' es lo que hi ha guanyat la causa sincerament religiosa ab las manifestacions clericals y las contra manifestacions realizadas pels enemicichs del clericalisme.

Els uns han profanat els carrers; els altres han profanat las iglesias. Y qué ha sigut entre uns y altres profanacions de la cultura pública, condició dels pobles ilustrats y dignes de respecte?

Es necessari reconeixer que no hi ha cultura possible allí hont el clericalisme se manifesta desvergonyit y provocador, desmentint ab els seus actes, ab els seus crits y fins ab las sevas mirades la lletra y l'esperit del Evangelí.

A Barcelona, la major part dels homes que anaven á guanyar el Jubileu, portavan per lo que pogués succeir groixuts garrots, que, per lo vist, en lo successiu, constituirán un nou instrument de devoció junt al rosario y 'ls escapularis. Sempre n'inventa de novas el clericalisme militant.

Y aixó que la mística llopada, com si hagués subjectat las sevas maniobras á un plan estratègic, no recorregué sino carrers estrets, presos militàriament per la policia y 'ls civils, y per lo tant inasequibles als enemicichs del clericalisme.

El ciutád que en us del seu dret cridava l'Visca la llibertat era detingut, com si aquest crit que sintetisa las aspiracions del poble, signés un monstruós delicto.

Y aixó succeixen governant el país l'ex-miliciano Sagasta, qui no sembla sino que haja pres per lema

«Afàrtam y dígam... clerical», no tenint cap reparo en apilotar el combustible que ha d'encendre novament una de las moltes guerras religiosas, que tantas vegades han ensangrentat la patria espanyola, convertintla en la irrisió de tots els pobles civilitzats.

P. K.

NO SERVEIX PER RES

S' inuit que la experientia ens demostri la inutilitat de las cosas. S'omtan rutinaris que acceptem lo que 'ns llegan sense pendre la molestia de mirar si val la pena d'acceptarlo, y ho deixém als que 'ns relevan embolcallantho ab el misteriós y el de un respecte inconscient y estúpiti.

Apesar de que tenim motius sobrats d'estar més que tips del parlamentarisme; malgrat el convenciment que té tothom de que el Parlament es una antigua inútil per cap cosa de profit; encara que s'evidencia en cada legislatura que a les Corts no hi ha qui legisli; apesar de tots els pesars, periódicamente ens escalfém el cap ab eleccions, ens interessém en la reunio d'una colla d'ambiciosos que generalment son lo pitjor de la truhaneria política, y ens embadalim en las disputas d'un safreig, ahont si alguna cosa de solta s'hi diu, queda desseguida ofegada pels lladruchs dels petenis de la majoria.

De qu' serveix el Parlament? No 'l componen ni sabis, ni estadiats, ni sociólechs, ni tan sisquera, en general, gent mitjanament instruïda; no 'l comúnen mai els graves problemes palpitzants, sino las passionetas mes baixas; careix de tota iniciativa ja que si alguna reforma discuteix es deguda al afany, mes d'espatriar que d'innovar, dels ministres; no representa al país sino al ministeri que 'ls ha fet á hetxura seva. No significa res, no aprofita res, no fa altra cosa sino perjudicar, desorganizar y posar á la nació en ridícul.

Y nosaltres empenyats en conservarlo y devegadas, per peresa intelectual, per rutina ó per tonteria, fins en defensarlo.

Y de que l'parlament es completament inútil, no som nosaltres sols quins n'estém convenuts. N'está principalment el govern que prescindeix en absent d'ell pera governar, fentlo servir tant sols d'entreinem y passatemps.

Y sino fixintshi. S'han perdut una pila de sessions discutint actes qu' han defensat d'ofici els de la comisió y han atacat d'esma els que tenian l'encarréch ó el compromís de ferho. Se perdrán uns quants días mes discutint això del Mensatge que no te cap interès pel pais. Si la discussió pren una mica de vol, se dirán las frases groixudas de sempre, y si aigüen diputat dona una nota ferma, durarà sa impressió lo que dura la flamara d'un foeh follet.

Y desseguida que s'haig parlat á corecuyt de lo mes essencialment inútil tocarán á descansar, y nestres legisladors y homens publics buscaran en els balnearis de moda distraccions frívolas per matá el temps y acabar d'atrofiarre el cervell verge de tota mena de fatiga.

Mentrestant totas las grans qüestions pendents de resolució s'aniran agravant; els cambis farán imposible la vida de la gent modesta; la qüestió social, empitjorada per las crisis industrials y la puja dels queviures, pendrà un carácter pahorós; nostra despiñarradora administració seguirà menjantse la riquesa nacional; el malestar general tindrà constantment els nervis de tothom en tintor, y ab ganas d'esbravarre: las qüestions mes petitas adquirirán caràcters de gravetat extraordinaris; y ens anirém fent tant ab la idea de que no tenim cura, que 'l dia que las nacions fortes se'n reparteixin, ho sufrirém sense protesta de cap mena.

Y per viatges així, sobre l'alforja del Parlament. Y l'altra alforja de las institucions.

JEPH DE JESPUS

BATALLADAS

L'altre dia un polissón va detenir al nostre amich y corregigionari 'l conegut metge D. Llorens Ardid. Y va resultar que ni 'l governador, ni 'l jefe de ordre públic sabían ni tant sisquera que l' haguessen de agafar.

A las dos ó tres horas varen dirli: —Ja se 'n pot anar: hem sufert una equivocació; hem sigut víctimes de una falsa confidència.

¡Magnificí! ¡Veritat!

Donchs mirin, en tot país ahont las lleys garanteixen la seguretat del individuo, aquestas equivocacions, consideradas com verdaders atropellos, teuen la seva sanció en el Còdich.

Sols per medi de auto del jutje pot efectuarse una detenció, quan no están suspesas las garantías constitucionals.

Ha entrat á formar part de la redacció de LA CAMPANA DE GRACIA, nostre bon amich, lo distingut escriptor y antich corregigionari, don Conrat Roure.

Algunes catedràtichs de la Universitat de Barcelona han dirigit una exposició al govern, demandant que prengui midas rigurosas contra 'ls estudians que manifestin sus ideas anti-clericals.

Un dels firmants es... ¿qu' diríen? El segador Doctor Robert.

No hi ha qu' extranyarho, que qui va ab pollos, per forsa ha d'encomenarse polla.

Tant bon punt obertas las Corts, el diputat republicà Rodrigo Soriano, ha posat una manxuila á la situació, declarant:

«La promesa qu' hem fet, en lloc del jurament, no 'ns lliga á cap compromís amb las institucions, que 'ns son odiosas.» (Rumors, campanillazo y invitació del president á que rectifiqui l'adjectiu odiosas).

En Rodrigo Soriano: «No 'ns poden ser simpàticas las institucions que varen perdre las colonias (esverdament); las institucions que favoreixen al clericalisme (grans crits); al clericalisme que converteix l'iglesia de Deu en casa de banca, y 'ls ministeris en establiments mercantils.»

Bona mà pera pegar, y res de pels á la llengua: així han de ser els diputats republicans.

Perque un diputat socialista, va dir al ministre de la Guerra italià, que l' oficial que manava las tropas encarregadas de mantenir l'ordre en un poble ahont s' havien declarat en vaga 'ls traballadors del camp, estava borratxo quan va manar fer foeh, ab lo qual va haverhi tres morts y vint ferits, va produhirse un escàndol en la Cambra de diputats y ha acabat dimitint el ministre y enviant padrins de desafio al diputat.

Vaja que 'l ministre no ho ha entès; perque 'l suposar qu' estava borratxo un oficial que entre 'ls seus paisans ocasiona tres morts y una vintena de ferits, es una suposició que li fà molt de favor.

Al fi y al cap, la borratxera es una causa atenuant.

A Rubí va efectuarse un meeting catalanista, y com Rubí es una població eminentment republicana, allí hauríen sentit als oradors... Ni que hagués sinut federals dels més rabiosos.

Pero això sí, lo qu' es els discursos de la flamara que ván pronunciar, van guardarse molt bé d'estractarlos tant La Patum com La Perdiu. ¡O sino qué hauríen dit las taifas clericals y reaccionaries qu' estan tan embabiecadess ab el catalanisme?

Obras així es jugar ab dos jochs de cartas es sempre una cosa lletja.

Tant lleig, com sense serho, ferver 'l republicà d'estar per... Rubí.

El govern espanyol els sostén als frares de Filipinas, els sostén á tota costa, y mes va preferir perder la soberania de las islas, qu' enviar als frares á passegí. Perque, si no ho hagués fet així qu' hauria dit el Pare Sant de Roma?

¡Qui sab lo que hauria dit! ¡Causa horror el pensarlo solament!

Y no obstant, ara 'ls yankees, sense ser membres de una nació catòlica com la nostra, han conseguit del Pare Sant de Roma que autorisés l'expulsió de aquells fulanos, no sols com á tals frares, sino com á espanyols.

Serà curiós poder examinar la colecció de balances y pesos, qu' en tots els seus tractes y contractes vé usant la infabilitat pontificia, sempre que se li proposa algún negocci... espiritual...

En Silvela va voler fer un punt d'home, defensant als clericals, avants de que 'l Congrés estigués constitutit, y tant malament ho va fer, que hasta en Moret, l'almirat minstre, que quan parla sembla que destili pomada de roses, li va donar la gran pallissa del sigle.

Y encara hauria rebut molt mes, si haguessen deixat parlar als Srs. Blasco Ibáñez y Rodrigo Soriano, qu' estaven interessats en la defensa dels valencians. Pero en Romero Robledo, ab una proposició previa, logrò que se suspengués la brega.

En Romero Robledo, veient al nou D. Tancredo, tan masegat, va donarla per mostrarse compassiu, y ab la seva proposició logrò que 'l trasladessin á la enfermeria.

Una pregunta: ¿Qué té mes importància? ¡L'acta de Cabra ó la perduta de las Colonias?

Podrà respondre á la pregunta qui sapiga qu' en Sagasta va bellugarse molt més per facilitar l'aprobació de l'acta de Cabra, que pera evitar la perduta del nostre imperi colonial.

Tal es el criteri y 'l patriotisme dels únichs governants de que disposa la monarquia pera fer la felicitat de la patria.

La majoria de las Corts pintada pel periódich de 'n Gamazo:

«No hi escassejan els novíssims diputats ministerials que son munyidors polítics ó paràssits de oligarcas ó descalificats en els xiúxius íntims dels círculs polítics, gent sense la deguda independència per resistir els estimuls de las malas passions.»

En altres termes: —Dignes polla de la lloca fisionista, ab unas ganas de picar-se 'l menjar, que han de fer els sols mes estragos que una plaga de lagosta.

Y visca la regeneració!

IGUALADA, 30 de juny

En la festa del Sagrat Cor pujà al cubell un pare jesuít posantse á predicar contra 'ls periódichs liberals y especialment LA CAMPANA DE GRACIA, als quals atribuïx la perduta de las colonias y no sé quants desgraciames. Estava 'l lloyoat tan excitat, ab la cara encesa, 'ls ulls saltantli de las concas, la ven ronca y picant de mans y peus, que molts dels assistents sortiren de l'iglesia per no presenciar un cas de feridura fulminant.

MANRESA, 30 de juny

Alarmats dos pares de familia al veure que sus filles no anaven á la professió del jubileu, conforme havien dit que hi anirian, y tement que las hi hagués passat alguna desgracia, s' encaminaren á la iglesia, trobantlas á la sagristía agrablement entretingudes ab un burinot negre. Això vol dir que hi ha molts maneras de guanyar el jubileu, si las unes molt ruidosas las altres molt divertidas.

CANONJA, 29 de juny

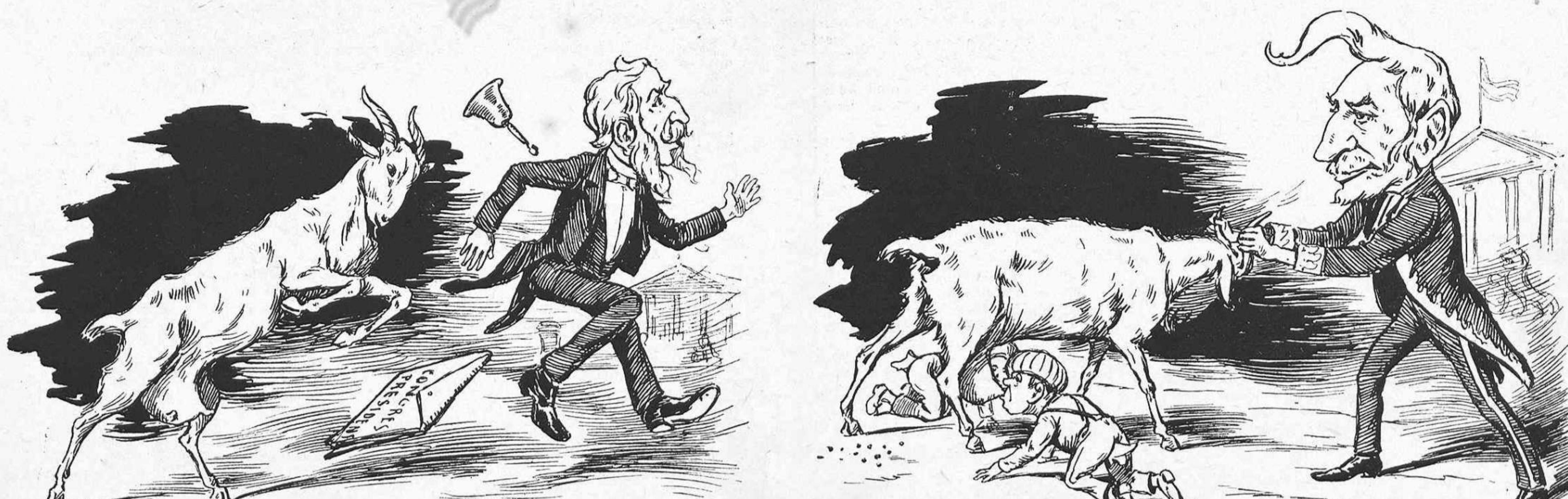
L'Aixolladó, que deu aquest motiu á haver un dia tallat els cabells á una pobre criatura que portaven á batetjar, deixantla feta una desgracia, va donar mostra de la seva empenta mentre feia la professió de Corpus, puig sortint de dessota 'l talem s'encaminà á un café del Arrabal, obligant á quatre ó cinch joves a treure's la gorra y ajonollarre. Els joves aquells podian convidar a prendre una copeta; pero van abstenerse de ferho, per que estava massa excitat, y podia ferí mal.

PALAFRUGELL, 25 de juny

La vinguda del eminent orador republicà D. Odón de Buen ha donat lloc á la celebració de notables reunions públicas, una d'elles en el Centre fraternal, que á despit dels llançats y dels sotanats, se veia favorescuda per una immensa concurrencia, demostrantse palmariament que son més aquí 'ls amants de la llibertat, el progrés y la justicia, que 'ls hipòcritas, els atrassats y 'ls vividors.

Los Srs. Petit, Carbó, Martinell, Ballili y Loperena pronunciaren eloquents discursos que siguieren molt applaudits, y al final el Sr. de Buen ens feu mercé de la seva inspirada paraula, que despertà un entusiasme ex-

La gran qüestió espanyola — L'acta de Cabra

traordinari. Finalment, al vespre, el mateix senyor pronunció un nou y excelent discurs en el *Centre Obrer*. Es de aplaudir que l' poble liberal respondi ab actes així á las provocacions de la clergalla.

TARRAGONA, 28 de juny

No n' hi ha prou, per lo vist, ab que 'ls frares continuen fent la desesperació dels veïns, tocant cada nit á las 24 les campanas del seu convent, puig tenint á la Rambla de Sant Joan uns arbres molt hermosos, pero que 'ls hi tapaven la vista ab son ramatje, no han parat fins que 'ls tals arbres van morir —no se sab si per haverlos regat ab aigua beneyta—y la gente de la casa de la Vila, ha ordenat la seva talia. Està vist que al costat dels frares, no hi pot donar sombra res, ni 'ls arbres del passeig, qu' en aquests temps calurosos eran la delicia dels transeunts.

AMPOSTA, 28 de juny

Una familia, pel cas de que 'l noy qu' entrava en quinta, tragüés número alt, v' ferá una prometessa. Y en efecte, 'l noy va treure un dels últims números, y la prometessa v' fará efectiva, entregant 50 dures al home negre ab l' encàrrec de que comprés uns cortinatges que havian de ser posats al altar del Santíssim el dia de Corpus. Vingüé la festa y 'ls cortinatges no hi eran. Excusa de Mossén Quico, quan la família anà á queixarse: res, que no 'ls hi havia posat perque l' iglesia estava bruta. Una senyora de la família v' rebre tal enraïbiada, que fins v' caure malalta, y tots els demés de la casa, disgustats y trayentse 'ls drapets que havien estrenat sols per la ditxosa prometessa. «No hauria valgut mes que de aquells 50 duros n' haguessin fet caritat als pobres?

SABADELL, 28 de juny

Els catalanistes tractaven de fundar una entitat obrera; pero ha passat molt temps y ja no se'n ha sentit á parlar més. «Serà que traballan de sorta m'a, per allò que diu l' adagi: «á so de timbals no s' agafan llebras? Segons el meu modo de pensar millor seria que desistissen del tot per estar encara massa frescas les llagostes obertas per alguns d' ells en les últimes huelgas, y haverhi encare avuy dia obrers que se'n ressenten. Ademés ¿com pot defensar l' autonomia de las regions, qui á casa seva te al obrer com un esclau, no permetent'l 'l dret de asociarse, y amenassant ab despedir á un traballador si no dimítia 'l càrrec que desempenyava en una societat de resistencia? Malament poden anar els traballadors ab quí, com alguns del *Centre català*, quan un obrer cansat de vexacions li fa alguna observació, li responden: «A casa meva faig lo que 'm dona la gana.» Ademés estant tan acostumats á tractar ab *llana mística* y massa saben els operaris que 'l tuf de aquestes es molt perjudicial. Així y 'l desprecie que senten pels que vesten brusa, fá que cap obrer que s' estimí una mica pugui tenirhi tractes de cap mena.

FLORENCI ROSICH

Autor del atentat contra una jove, en el carrer de Mendizábal; cunyat de 'n Silvestre Lluís, qui fou condemnat á mort pel crim del carrer de Parlament, referent á qual crim, en uns escrits que portava damunt seu en Rosich al ésser detingut, aquest manifesta que 'n signé l' autor. Al tribunal toca ara acliar aquesta manifestació que per ara es un misteri.

DOS OPINIONS

Un meeting celebrat á Lòndres, el llibertari Tarrida del Márrol va definir l' aspiració anarquista, ab paraules dignas de ser eternament recordades.

En Tarrida del Márrol es un home de cultura qu' estigué près á Montjuich quan los lamentables successos del carrer dels Cambis, y en el meeting de Lòndres no sols condemnà explícitament el robo, l' assassinat y l' empleo de la dinamita, sino que ade más declarà que l' anarquia no s' realisarà mai per complet.

L' anarquia —digué—es lo que 'l límit en matemáticas: una cantitat constant á la qual tendeix un'altra variable que may l' alcansa. A forsa de dividir una cantitat—afegí—ens aném indefinidament acostant á cero; pero lo qu' es al cero may hi arribaré.

Així succeeix ab l' autoritat: podré anarla retallant, pero sense arribar á destruirla.

La definició es exacta y sobre tot es clara, y contribuirà á desvaneixer no pocas preocupacions tant dels que professan las ideas anarquicas, sense examinar sa naturalesa, ni fixar-se en son just alcans, com dels que las reputian per utòpicas y estériles demoledoras.

Tal com las ha definidas en Tarrida del Márrol, no son ni mes ni menos que una aspiració á emanar per tot lo possible la llibertat humana, de l' autoritat que per sa naturalesa tendeix sempre á la opresió.

L' eminent novelista Zola, convidat á assistir á un banquet que pensavan oferir 'ls fourieristas de París, ab motiu de la publicació de son últim llibre *Travail*, va respondre á la invitació ab la següent carta:

«MON ESTIMAT SR. LABUSQUIÈRE

«Vos regracio per la gran satisfacció y 'l gran honor que m' haveu dispensat, acceptant la presidencia

del banquet, ab el qual els deixebles de Fourier y las associacions obreras han tingut á bé festejar l' aparició de ma novelia *Travail*.

Si no m' trobeu al costat vostre, es sols per ha verme semblat mes modest y lògich que l' home no hi sigüés. No es l' home lo que importa, ni es tam poch la meva obra: lo que vosaltres aneu á festejar es l' esfors envers una major suma de justicia, y 'l brau combat per la felicitat humana. «Y no n' hi ha prou, per estar ab vosaltres, ab que 'l meu pensament y 'l vostre sigan els mateixos?

Grans son las nostras esperansas: l' esdevenir es el domini del somni. Pero, desde avuy si hi ha un fet cert com tot ho indica y ho demostra, el tal fet es que la societat futura està en la reorganización del treball, y que únicament de aquesta reorganización podrá emanar una justa repartició de la riquesa. Fourier sigüé l' nunci genial de aquesta veritat; jo no he fet mes que repéndrela, y res importa 'l camí que s' empreniu: la ciutat futura de la pau 's troba al seu terme.

Així mateix, en els nostres temps tan amaruchs y perturbats, las associacions obreras creadas y en funcions son l' embrío de aqueixa ciutat futura. Per las cooperativas de producció y de consum, ens acostem cada dia una mica més cap al poble fraternal, de que molts se burlan.

Deixaix que riguin: l' evolució va fent son camí sense parar; la solidaritat no es ja sols l' aspiració de la bona gent; es ademés una forsa de la naturalesa com l' atracció; ella anirà obrant cada dia més y acabarà per agrupar á la humanitat entera en una sola y única família.

Gracias una vegada mes, mon bon amich Sr. La busquíere; y sempre y fraternalment está ab vos y 'ls vostres amichs

EMILI ZOLA.

Es tant mateix molt consolador que homes del gran talent y del gran cor de Zola, se consagrin á alentir las redentoras esperansas del proletariat.

LA PATRONA DE LA MARINA D' ESPANYA

INS ara havia ignorat qui era 'l patró ó la patrona de la marina, y l' altre dia el *Boletín Oficial del Ministerio de Marina*, m' ha tret d' aquesta ignorancia.

Quan els desastres de Filipinas y de Cuba, m' creya que la marina estava deixada de la mà de Deu: ¡Qué m' havia de figurar jo que tingüés cap patrociní en la Còrt celestial! En las Corts espanyolas, si que m' pensava que hi havia algú que devia vetllar per la marina, sino que de vegadas el qui té de vetllar s' adorm, y quan se desperta 'l malalt s' ha empitjorat de manera que ni l' extramunició hi es á temps.

Així, per desinet del vetllador, que fent una banyina havia deixat de donar al pacient lo que li convenia, m' explicava lo que havia passat á Cavite y a Santiago de Cuba; pero ni somniava que en la Glòria del cel hi hagués qui podia, d' una manera directa, suprir les faltas dels encarregats d' aquella vetlla.

Ara en el *Boletín* he vist en lletres de motillo, que la patrona de la marina es la mare de Deu del Carme, y així d' aquí á endavant, sempre que hi hagi una acció naval sabréu á qui tenim de dirigir las pregraries, y sempre que 's tire á l' aigua un barco de guerra espanyol, sabréu á qui encomanarlo.

No serà molta l' ocupació que tindrém, perque de batallas navals no se'n presentan molt sovint y lo pitjor es que nosaltres no n' podém presentar. Per fei un pastel de llebra, lo primer que 's necessita es la llebra, y per tenir una acció naval se necessitan naus; y de las que tenim, no n' podém fé mes que un *pastel*. En quant als barcos que tirarém á l' aigua, tampoch tindrém molta feyna, perque no tenint els diners que son necessaris, també 'ns falta la llebra pel pastel.

De totas maneras, si s' embolica lo de Gibraltar ó lo del Marròch, ja 'ns podrém encomenar á la mare de Deu del Carme, que si ella no 'ns salva, al menos l' enemic ens trobarà á punt de *carmelito*.

Y al parlar així, no 'm refereixo pas á la gent de mar, que aquesta prou fá en sostenir-se demunt del aigua y gobernar els cascos ingobernables que 'ls hi donan, ab unas Calderas que encare que fassen bullir l' olla dels que las construeixen, estich en que no poden fer bullir el ranxo que donan á la pobre marinería, y artillats á l' última moda de principis del sige xix.

Donchs si senyors, aquell *Boletín Oficial* disposa que 'l dia 16 d' aquest mes siga de festa pels individuos pertenexents á la Marina militar; se dirà una missa en els departaments y à ne's barcos, que ohiran els quefes, oficials, subalterns, mariners y tropa; l' endemà se'n dirà un' altra de requiem en sufragis dels companys morts, y per aquests actes las autoritats locals de marina designarán comissions de la mercant dels barcos que 's trobin en els ports ahont aquells se verifiquin.

Així com jo no sabia quina era l' advocada de la marina, tampoch sabia que una corporació fós la que designés á uns comissionats que l' anessen á felicitar, perque las comissions designadas per las autoritats de marina, es clar que felicitaran á aquelles per la diada. Així serà que 'l modernisme, que per tot se fia, també s' ha ficat en l' etiqueta oficial.

A la marinería, tropa y alumnos, se 'ls milloraran els ranxos. Aquest punt ja l' entenç bé, y si de mi dependis faria que, al estil de las anteriors comissions, se'n designesssen unes altras d' entre la marinería y la tropa, á fi de que 'ls ranxos fosen tot lo millor que poguesen ésser.

Els barcos que 's trobin al extranger, no farán cap ceremonia exterior. També entenç aquesta disposició. Mes val que 'ls extrangers no s' enterin de certas coses que fem els espanyols, sobre tot ara que 'ns regenerem, sino que fora d' Espanya no ho saben ni ho poden suposar.

No es d' esperar que 'ls extrangers llegeixin el *Boletín Oficial de la Marina*, perque no hi apendrían gran cosa, pero si arriban á tenir noticia del número en que 's parla de la festa de la Mare de Deu del Carme, s' esborrarà, y ja veurán per quin camí aném regenerantnos.

PAU BUNYEGAS

CLEROCRACIA

qui s' ha de creure?

Llegeix en l' Evangelí: «Pagan al César lo que n' es del César.» (Mat., xxii, 21).

«Y entenen Jesús que havian de venir pera ferlo rey, s' entorná sol cap al mont.» (Joan, vi, 15).

«El meu regne n' es pas d' aquest mon.» (Joan, xviii, 36).

Així d' una part.

Ara ve la part contraria:

En lo text doctrinal, en la declaració dogmàtica autoritaria del culte del Sagrat Cor de Jesús, lo maestro que en l' iconologia que 'l representa s' afirma categoríca y profèticament el seu futur domini ab aquest energic mot: «Regnaré.»

En las lápidas col·locades en moltes iglesias (en totes las del mon volfan ferho) pera recort de l' entrada del sige xx, ab autorització indulgencias del papa, hi ha una creu ab una inscripció llatina que, traduïda, diu: «*Jesucrist, Deu y Home, Vive, Impera, Regnar*». Imperar, Regnar son paraules, tant si se las deixa solas en el seu sentit afirmatiu, com si se las hi afegeix l' adverb de negació, claras y precisas á no poder serho mes, que no admeten altra interpretació que aquesta: *exercir (ó no) domini y soberania*. Molt mes considerau que 'l mateix Evangelí ordena l' ingenuitat y senzillesa del llenguatge: «Mes siga el vostre enrahonar: sí, sí; no, no; perque el que es mes d' així de mal procedeix.» (Mat., v, 37).

Donchs quedem en que Jesucrist, segons la Biblia, d' acord ab la tradició hebrea y la colla de profetas del Antich Testament y 'ls apòstols, papas, concilis y teòlechs de tots els temps, no vol el domini temporal y fins s' oculta de la multitut que volia proclamar rey; mentres que 'ls catòlics d' ara, obeint al papa infalible, inspirat per una monja, la beata Margarida María de Alacoque, suggestionada pel seu confés, el jesuita P. de la Colombière, volen establir el regne de Deu, y baix aquest nom donar vida á la clerocracia.

L' Iglesia catòlica, per l' autoritat y l' obediència, unida en una doctrina qu' imposa 'l dogma indiscutible; per lo celibat, mancomunada en un interès en oposició ab el de la família, y per lo privilegi lluïr dels devers de ciudanía, es natural que aspire al domini universal, renovant, si pot, aquella Edat Mitjana de trista recordansa; pero consti que si las seves condicions de vida la portan á una contradicció tan manifesta, ja no podrá dir ab en Bossuet á la religió reformada: «Varías: donchs no ets pas la veritat.»

Consideracions importants y de perfecta actualitat me semblan aquestas: pera la burgesia, pera que vegi com per la seva indecisió, y satisfacta per un moment la seva cobdia, ha deixat renovar 'l clericalisme, l' enemic, segons la célebre frase de Gambetta; y pera 'l proletariat, veritable y genuí agent actual del progrés, pera que prengui experiència y retaxi tota mena de debilitats sentimentals en els grans dies que s' acosten.

ANSELMO LORENZO

PETIT VOCABULARI POLÍTIC

(DE LA F Á LA X)

FANÁTICH.—Un pobre diable humil, dol com un anyell, que ab molt gust reventaràt als que no pensan com ell.

FE.—... (Que 'm perdoni 'l lector aquest buyt involuntari. Els polítics me l' han feta treure del vocabulari.)

GARANTIAS.—Unas cosas tan respectades y atesas, que perque no se'n malmetin sempre las temim suspesas.

HABILITAT.—Travessura del que per res s' encaparra mentres pugui aná endavant. (El seu sinònim es *barra*.)

IMPOSTOS.—Sumas immenses que 's xuclan á la nació, y que casi totes integras se malgastan en turró.

INDEPENDENT.—Diputat que 's deixa escrostoná 'l nom, y una volta ha perdut l' *in*, es dependent de tothom.

LEGISLADOR.—Personatge que perora, y discuteix, y fa unes lleys hermosíssimas y luego... no les cumpleix.

LLIBERTAT.—Santa paraula d' origen casi diví!... Hi ha bastanta gent que 's usa sense saber qué vol df.

MANIFEST.—Mirallet móbil que 'ls cassadors espanyols plàntan en el camp polítich per engatussá 'ls mussols.

MARINA.—La institució més graciosa que 's coneix, tant per lo cara que 'ns costa com per lo poc que 'ns serveix.

MINISTERI.—Vuy fulanos que de gronxar-se, cobrar y coloçar als seus parents, solen dirne *governar*.

MODERAT.—Ser celestial, d' ideas tan delicades, que per ell no 's mana bé si no 's mana á garrotadas.

ODI.—Forta antipatifa que 's pregona com á ganxo, y que 'l personatge odiat apaga repartint ranxo.

OLI.—Lubrificatiu d' aplicació tan extesa,

que díu que avuy sense untar no es possible cap empresa.

OPOSICIÓ.—Esperit bèlich que á voltas al home inflama. (Hi ha oposicions de debò y oposicions de camama.)

ORDRE.—Que la premsa calli, que 'l poble no digui res, que 's paguin tots els impostos; així es l' ordre... ben entés.

PATRIA.—Una protuberància que 'ls

Lo que 's veu y lo que no 's veu — Quadros al viu de un Jubileu

El Jubileu de portas enfora.

REPICHS

PELS alrededors de Cádiz s'hi estan reunint les millors esqueras del món: la russa, l'alemanya, la francesa... Y això sense comptar ab l'inglesa que fà l'cano per les aigües de Gibraltar.

Y Espanya s'ho está mirant... y tot per culpa del Dux de Veraguas, qu'encaire que podrà quedar bé, sols posantse d'acord ab la Diputació provincial de Barcelona.

Perque si no tenim barcos, tenim mossos de la Esquadra.

En Mazzantini ha regalat a D. Alfonso XIII l'esposa ab que va matar els toros en la corrida de beneficència.

Està bé: si m' haguessen de creure a mi, l'encreuaria ab la espasa de Sagunto.

Y que fes els comentaris la posteritat.

L'acta de Cabra ha donat molt joch, com era d'esperar.

Diuhen els castellans que la cabra sempre tira al monte, pero la del acta tirava al Congrés fins al punt de que'l president anava a dimítir, que ja era tirar dret.

Pero la Cabra ha donat llet per dos, y al últim no ha passat res mes que una pila de paraus per las vias telefòniques.

Aquí a Espanya, fora de l'Hisenda, la sinceritat electoral y algunas coses mes, tot s'arregla havent-hi per mamar, com en aquesta qüestió.

Y ara que hi caix; això com als diputats per Barcelona, se 'ls hi diu barcelonins, als de Madrid, madrilens, etc., ¿com se dirà 'l diputat per Cabra? Hauríem de dirli *cabrit o cabré*, porque 'l nom del masle de la cabra potser l'ofendria.

Un dels que traballan ab mes activitat perque s'otorgui al *perdiòt* Soler y March, l'acta de Manresa, es l'hereu Pantorriiles.

¿Qué dirán la gent de bé, de Barcelona que van anar a votar al crit de «Guerra á mort al caci-quisme»?

Tant se val: que digniu lo que vulguin. Mentre tant no faltarà qui trobi que's pot fer un àpat de primera, quan de dos enemicis reconciliats, l'un hi posa l'arrós y l'altre la perdiu.

Ja poden tirar endavant, que quan sigui hora 'ls republicans, ens encarregarem de posarhi la *llengua*.

En pochs días hi ha hagut deu ó dotze toreros feits.

Es clar: van a veure si 'ls hi tiran *petacas* y reben *patacas*. Ja hi ha alguna semblansa.

Algunes famílies aristocràtiques de Madrid, al objecte de protestar contra 'ls actes realitzats pel poble liberal, van anar a fer les visites del Jubileu en cotxe. En un dels carnatges s'hi veia en Silvela.

A lo menos ells podrán dir que per fer un acte contrari als sentiments liberals, els agrada que 'ls arrastrin.

A les tres de la matinada del dimarts passat cridava l'atenció en el carrer de les Beatas, de Madrid, una pobra dona que a la porta d'una casa *non sanc*a demanava que li tornesssen la seva filla, a qui, enganyada, havien tret del seu domicili.

La mestressa de la casa deia que la noya no s'troba allí, però un inspector de policia va detenir a un capellá y a una dona que a la nit anterior accompagnaven a la noya que s'reclamava.

M' hi jugaria 'l coll que aquest capellá, el dia avans de detenirlo, anava a la professió del Jubileu.

No podia faltar-hi un reverent tan devot de las Beatas.

Sembren vents, y recullireu tempestats. Sembren jubileos y recullireu guerras-civils.

Això algú no ho creurà, y no obstant es l'Evangeli.

Les professions del Jubileu sortien de la Catedral y s'disolien a la iglesia del Pi.

Ja poden estar contents de que las autoritats sagastinas las prenguressin baix el seu amparo, que d'altra manera s'haurien disolt no a la iglesia del Pi, sino a la iglesia de las pinyas.

Apens acaben d'obrirse las Corts, ja s'parla del dia en que s'tancaran.

El Jubileu de portas endintra.

Y per xó s'ha capgirat tot el país, y s'han fet tantas tupinadas y hem estat com qui diu a punt de matarnos?

Vritat es que pel que serveixen las nostres Corts, ben estudiadas, tant fan tancades com obertes tant fan obertes com tancades.

Una escena del jubileu.

Volia atravesar el curs un home que manava un burret carregat d'aufals, y un municipal va dirli: —Detengase Vd.

—Es que porto molta pressa.

—Pero, hombre de Dios—va dirli el Gutiérrez—no vé Vd. que si llega a meterse entre esos borregos, se le van a menchar toda la carga?

En vista de lo que ha passat en las manifestaciones del jubileu, prompte serà venerada una nova imatge que farà parella ab la del Sagrat Cor.

Representarà a Cristo Salvador; pero en lloc de la creu portarà una tranca, com la major part dels individuos que anaven a las professioms.

Y tingüin'ho per seguir: el Cristo del garrot tindrà molts mes devots que 'l Cristo de la redenció.

El general Weyler, que com ja saben vostés no pot estar may quiet, ha tornat a las antigues costums.

Sino que ara, no poguen anar de Palma a Sant Quintí y de Sant Quintí a Palma, ya de Madrid a Toledo, de Toledo a Córdoba, de Córdoba a Carabanchel.

A la cort, en vista de la seva extraordinaria molilitat, diu que li diuhen el general Ardilla.

Ja ho saben els companys de las societats de resistencia.

En l'actual moment històrich, al ministeri espanyol el senyor don Valeriano hi fà 'l paper d'esquivol.

A uns maristes qu'entravan per Port-bou van escoollarlos, trobantlos dessota dels hàbits una bona partida de ganivets, navajas, estisores, plomas y altres articles que pretenian entrar de contra-bando.

Ja cal que correteixin tot seguit aquell adagi tan conegut, en aquesta forma: «A Dios rogando, y pасando contrabando.»

ENDEVINALLES.

XARADA
Beguda de molta estima
el prima;
nota de l'escala dona
segona;
negació veuràs que n' es
el tres;
de un temps de verb forma part
la quart.
Y si vols saber milló,

lo que lo total te dona,
es una gran població
no molt lluny de Barcelona.

E. ZOLA Y B.

TRENCA-CLOSCAS

L. N. BLAY DEL ALBA

Formar ab aquestes lletras una xistosa pessa catalana.

MANUEL R. LLUM INARIAS
ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: part de auell.—Tercera: arbre fruitós.—Quarta: eyna de fuster.—Quinta: nom de una corda de guitarra.—Sexta: nom de dona.—Y séptima: vocal.

MIGUEL PLANAS

ANAGRAMA

Un marinier del *Pilar*
es va enfilar dalt de 'n *tot*
pero ab tanta mala sort
que caigué de cap a mar
tot tot y va quedar mort.

EDUARDO THOMÁS

GEROGLÍFIC

X
Corts
I
I
I

Apurar cielos pretendo

I
T A T

ENRICH M. GENER

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: Noy de la Boquería, J. Carreras, Català-Nista, Pau Manias, Miquel Llonch, A. Serrano, Maria-Soley Pixé, Herrepeype, R. Palau y Peluque: *Ce n'est pas possible*.

Caballers: Romanso Morisco, Felip Barata, Xech de Llansá y Pau Pou: *Bravissim*.

Caballers: J. Pujadas T., J. Staramsa, J. C. V., L'Heure d'Horta, Angel Miró Quim, Sebastià S. C. y Lluís Millà: *Rebut y gracies*—Ricart A. Oriols: *Anirà algun acudit. Las màximes son massa mínimas*—J. Camps y Campanyà: *¿No'm coneixen?* Això titula la seva poesia.

No, senyor; no tenim aquest gust. Ara ja 'l coneixeré, es un senyor que fa consonar *garbo ab alabó*... El tindrà present.—A. Ribas Ll.: *No es verdad àngel de amor*—que en esta apartada orilla—tenen molt poques gràcia—las cantarella qu'envia?—Mignon: La seva *Declaració* no me ha agratit gaire. Creyem que qualsevol empleat del ferrocarril la farà millor.—Francisco Llens: Es un tant llarguetà; pero veuré d'inquirir-la en un extraordi-

ni.—M. M.: Molts mansos.—Antón G. M.: Home de Deu, no s'ho prengui d'aquesta manera. Tot lo que li deyam no té res de particular; lo que hi ha aquí es que el tal himne es extraordinàriament dolent. Ara ho sap...—X. C.: D' això que 'ns envia, l'argument sembla de l' Apelles Mestres y la manera de dirlo de 'n Narcís del Toro.—Ruy de Gorch: Ja està bé, ja, però les tan estranyes tot sixedó qui li passa al llenyatarel!—Perot Leil: *¿Com ho vol fer?* Son coses de la vida! Es molt trist, tot lo que vulgui; pero, perxó, l'*quadet* es defectuós.—Marsal Benages: Està escrita ab facilitat y es gracióseta.—Quico Planas: Dels grans de sorra que m' envia; no més un ó dos se m' han ficat al ull.—Càpsut: Ho estudiarem.—Joseph Moix: L' acudit del senyor Moix—es d'aquells tan innocents—No farà riure gens—ni a n' en Mariano Foix.—Fidel Delfí: Hi ha alguna cosa que no es despreciable. De lo que 'ns diu, no'n fassí cabal. El dia menys pensat... paf, la veurà impressa.—B. Torrent y B.: Ho sentím moltíssim, però de tanta cosa com envia no podem triarne res.—M. de C. (Cardó): Nosaltres també publicar y veurém de unirnos a la campanya.

Imprenta de LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.